

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Martia, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarchie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 34
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Ingrijirea de școle.

Sibiu, 18 Novembre n.

Zilele trecute au fost admoniate din partea înaltului guvern mai multe școle de ale noastre, — din motivul că n'ar fi corăspundând recerincelor legale.

Nu știm și nici nu aparține nouă a scruta, dacă respectivele școle au fost defectuose, sau nu. Acesta aparține administrațiunii noastre bisericești-școlare, care și în cazul de față, ca și altădată, suntem siguri, își va face datorița și nu va întârzia, ca pe cei vinovați să i tragă la răspundere.

Ceea-ce ne privește pe noi este, ca și din aceste incidente să îndemnăm pe cei chemați a îngrijii, ca să se pună cu totă conștiința în aplicare dispozițiunile superiorității noastre bisericești emanate în această privință. Să grijescă pentru-ca școla atât în ceea-ce privește părțile ei externe: edificiul și recuisitele de învățământ și frecuentațiunea școlară, cât și în ceea-ce privește mersul instrucțiunii să corăspundă atât recerincelor legale, cât și trebuințelor poporului.

Factorul chemat a îngrijii, ca școla în ceea ce privește părțile ei externe să corăspundă, este preotul și comitetul parochial; factorul chemat a îngrijii de mersul învățământului este învățătorul; ear' factorii chemați a controla în prima linie activitatea și zelul celor dintâi sunt protopresbiterii, respective inspectorii școlari confesionali. Dacă toți acești factori își vor face datorița cu zel și râvnă în sensul dispozițiunilor sinodului și consistoriului nostru arhidiecezan, suntem siguri, că școlele noastre vor fi la înălțimea misiunii lor, și nu vor mai pute fi dificultate din nici o parte.

În sarcina preotului cade conscrierea elevilor obligați la școlă, apoi în conțelegere cu comitetul parochial îngrijirea, ca edificiul școlar să fie corăspunzător și înzestrat cu toate recuisitele necesare, și îngrijirea, ca elevii să frecventeze cât se poate de regulat

școla. Preotul, ca director local și ca părinte sufletes al tuturor credincioșilor, să privegheze neincetat asupra tinerelor mlădițe. Să stee într'ajutoriu învățătorului cu cuvântul și fapta în munca grea ce are să 'ndeplinescă, ear' în cas de necesitate să 'l substituie.

Sufletul școlii este și trebuie să fie însă învățătorul. Zelul și râvna învățătorului poate învinge multe piedeci, pôte face minuni.

Mijlocul cel mai puternic, basa și fundamentul în instrucțiune, de care trebuie să se folosescă învățătorul în prima linie este disciplina elevilor; ear' dascălul cel dintâi și cel mai bun al simțului de disciplină este exemplul învățătorului și în general exemplul factorilor chemați a îngrijii de educațiune. Disciplina școlii este strâns legată de ceea-ce putem presta pentru educațiunea elevilor.

În cât privește educațiunea ca atare, repețim aici ceea-ce a constat pe deplin trecutul școlilor creștine, și, adevărat, că disciplina creștină este cel mai bun mijloc pentru o succésă și nimerită educațiune a tinerimei; ear' întru susținerea și promovarea disciplinei creștinești, mijlocul unic nimerit este iubirea învățătorului față de elevi. Acestă iubire se manifestază de regulă în rezultatele, pe cari le putem obține cu elevii; ear' motorul pentru acest rezultat este interesul, pe carele îl poartă învățătorul în inima sa, față de elevii săi. Interesul de care vorbim însă, ca tot ce aparține și se alimentează prin virtuțile creștine, are să facă o cale nestârșită către perfecțiune. Datori suntem deci a îngrijii să înaintăm în acest interes, pentru-ca înaintând se devenim zilnic mai punctuali, mai diligenți și să producem sporul mai mult pe terenul educațiunii.

De la protopresbiterii și inspectorii nostri școlari se cere, ca vizitând cât mai des școlele, să caute în prima linie, ca toți factorii din parochie și cu deosebire preotul și învățătorul în deplină armonie să conlucre la mersul regulat al învățământului, ear' defec-

tele aflate, cu posibilă grabă să fie delaturate.

Datorița noastră a tuturor este, ca să îngrijim și să conlucrem la susținerea și progresarea școlilor noastre confesionale, pentru-ca de ele sunt legate multe și mari interese, și anume nici mai mult nici mai puțin, de cât vieța și dezvoltarea poporului și bisericii noastre. Și iubirea de biserică, iubirea de nem ne impune, că atunci când ete vorba de școlă, și de caracterul ei religios, să nu ne fie prea mare nici un felu de jertfă.

Din dieta. În ședința de alături și eri obiectul principal al dezbaterilor a fost proiectul despre votarea contingentului de recruți. Luni a vorbit la proiect kossuthistul Nessi Pál, care timp de aproape două ore a îndrugat o basadă obstructionistă, al cărei prim efect a fost, că baronul Podmaniczky Frigyes, bătrânul president al partidului liberal, la finea ședinței a făcut propunere, ca durata ședințelor să fie lungită încă cu o oră, (de la 10 ore a. m. până la 3 p. m., în loc de 2 p. m.). Asupra acestei propuneri dieta a hotărât în ședința de eri prin simplă votare, primind-o. La proiectul de sub dezbateri au vorbit eri kossuthistii Eitner și Babó, ambii din căta obstructionistilor.

Oricât se mai sforțează însă cei câțiva cari mai țin să continue obstructia, și oricât presa aderentă obstructiei presintă situația cabinetului Tisza ca schimbată în tot mai spre rău, — sunt mai de acceptat indiciile, că noal cabinet în curând va deveni stăpân pe situație, — prin încetarea obstructiei din cauza propriei neputințe. Nu mai are basa puternică de mai nainte, fiind câștigate deja postulatele „națiunii” în cestiunea armatei aproape toate (limba de comandă fiind acum numai cestiune de timp).

Altecum, în cazul că căta războinicilor va recurge la *obstrucțiunea tehnică* (petițiuni de urgență, votări nominale asupra lor, votări asupra întrebării: că să se voteze asupra petiției nominal, ori nu, și alte apucături de acestea), cum susțin a ști unele ziare din capitală, ministrul-president va recurge și el la mijloce mai drastice pentru înfrângerea ei.

Dieta imperială a Austriei („Reichsrath”) și-a început eri sesiunea. Alăturieri partidele au ținut conferențe, spre a-și precisa atitudinea față cu guvernul. Despre partidul cehilor se telegrafază, că și-a făcut pendentă această atitudine de la împrejurarea, că este ore susceptă în budget poziția înființării universității cehe, ori nu?

În general se raportază, că sesiunea actuală s'a început tot în zodia obstructiei cehilor. Să semnala și că pe lângă ministrul de finanțe, care în ședința de deschidere a prezentat dietei proiectul de budget pentru anul 1904, va lua cuvânt și ministrul-president Körber, apelând la partide să curme certele politice și să facă dietei posibil mersul regulat al dezbaterilor. Totodată va face declarațiuni și cu privire la raporturile politice și economice față cu Ungaria. Probabil însă, că în ședința de eri ministrul-president n'a ajuns la cuvânt, căci raporte telegrafice dau știre numai despre esposul ministrului de finanțe și despre proiectele de lege prezentate dietei.

Acestea sunt: proiectul de lege despre provisorat budgetar pe șese luni; proiect de îndemnisare pentru încheierea convenției comerciale cu Italia; proiect de îndemnisare pentru prolongirea compromisului comercial interimal cu statul Mexico; proiect despre clădirea unei căi ferate vicinale; proiect despre răscumpărarea liniei ferate de juncțiune ungare-galițiene; proiect despre regularea comerțului de zahar cu Ungaria.

Despre proiectul de budget se raportază că venitele sunt preliminate cu 1737,509,991 corone, ear' cheltuelile cu 1734,771,291 corone, cu un escedent deci de 2,738.700 cor.

Trei mii de tunuri noue! Cum vestește ziarul nienez „Fremdenblatt”, pe sēma armatei noastre sunt comandate trei mii de tunuri noue, cu țeve construite din bronz bătut. Aceste tunuri vor avé să fie gata și date destinației în curs de trei-patru ani. Amēsurat acestui termin, cheltuelile încă vor fi a se da în rate din partea monarchiei. Pentru astădată ministeriul de războiu va cere dela delegațiuni o sumuliță numai de *treizeci și opt milioane de corone*, rămânând, ca restul să se voteze din cas în delegațiuni următoare.

FOIȘORĂ

Din vremea gónelor.

De N. Regman.
(Urmare).

După ce se convinsēră că e liniște în jurul peșterii, se hotărâră, ca unul dintre ei să mērgă în cetate, ca să ispitescă duhul ce domnește în Efes, și ce porunci a mai edat Deciu. Totodată să aducă și pâne, că li se făcuse fōme. Sōrtea cădū asupra lui Ianovlii, care fără șovăire și porni închindu-se crucii. „Cu cât Ianovlii se apropia de cetate, cu atât mirarea îl cuprindea mai mult. Total era schimbat: alte ziduri, deasupra porților semnul crucii, înlăuntru casele cu totul altfel, ómenii cu portul schimbat. În sfirșit nimic din cele ce știa, nu se mai vedeau.” — Și nedumerit își zicea el în gândul seu: „Ori Efesul să fie acesta, sau simțirile mă înșelă! Dar' ceriul și locul, delurile și copacii, valea și apele, acestea le cunosc! Trebuie să fie cetatea noastră”. Cu mare băgare de sēmă înainta pe stradă mirându-se de cele ce vedea.

Neauzind însă nimic despre Deciu — intră la un brutar și cumpēră pâne. Brutariul

¹⁾ Ierom. Eftimie Georgescu: din trecutul creștinismului.

vēdend banul cu inscripția lui Deciu împērat — nu 'l mai lāsă, — căci cugeta că comōră mare a aflat tinerul acesta, și 'l dote pe mână Antipatul. Și ocărmutorul îl ispiți fel și formă, însă cu totă iscusința lui, cu totă stăruința ce puse pe lângă el, totuși nu putu scōte nimic, de cât că banul îl are de la părintele seu, care locuește aici în cetate. Cercetând dregătorii prin cărțile cetății nu aflară nimic, căci numele spus de Ianovlii nu se mai obicinuia în cetate, și ocărmutorul intră și mai mult în banuélă.

„De ce ne amăgești, strigă antipatul? nu crede că vei scāpa așa de ușor cu astel nume străin!”

— „Sau nu este cetatea această Efes, glāsul tinerul, nedumerit? și dacă nu credeți spuselor mele, eu nu știu să vă spun altele de cât că banul e de la tatăl meu”. Antipatul se tulbură și mai tare și strigă cu asprime: „Pagâne, mînșil banul tēu poartă numele lui Deciu, care a murit înainte de asta cu sute de ani, ear' tu numeri abia 20 ani.

La auđul numelui lui Deciu, Ianovlii cu ochii înmuiați în lacrimi tremurând cădū în ghenunchi grăind: Stăpâne! unde este Deciu? — rogu-te spune-mi.

„E mort, tinere, de mult, și azi nici numele nu i-se mai pomenește.”

De aceea nu credeți ziselor mele! Veniți dar' cu mine, în peștera unde se află soții mei, și vă veți conște de adevēr.

Intrăceea mulți se adunaseră; era de față chiar și episcopul cetății, Marin după nume, care prinđend astfel de graiu din limba tinerului, îndemnă pe ocărmutor să mērgă și el, că o minune trebuie să fie la mijloc.

Ajungend la peșteră, intrară în ea. Episcopul vēdend la o parte a peșterii un sicriu, porunci să 'l desfacă și găsi în el niseai tăblițe de plumb în cari erau imprimate numele tinerilor. Toți rēmaseră uimiți de minunea această, căci tinerii, de-și erau de pe vremea lui Deciu, ei totuși nu s'au schimbat întru nimica. La întrebările episcopului tinerii răspundeau cu blāndetă și dragoste, prinseră apoi a povesti celor de față despre Deciu și faptele sēvrșite de el. Și se bucurară cei adunați și cu lacrimi în ochi preamăriau pe Dzeu.

Prinđend împēratul Teodosiu vestea această minunată din gura solului trimis de Antipatul cetății, grābi la fața locului, plāngend de bucurie că Dzeu i-a ascultat ruga, scāpându-l de la calea peirii. — Intrând în peșteră, cu smerenie se închină către sfinți și le sārută picioarele, ear' sfinții povestind domnitoriului despre cele întēmplute sub Deciu

furā cuprinși din nou de un somn adānc, și adormiră întru Domnul.

Impēratul, pētruns în suflet de bunătatea lui Dzeu, care i-a arātat lumina adevērului prin minunea această, porunci, ca sfinții în haine domnești să se îmbrace și în sicrie de argint să se îngrope. Peste nōpte însă cei 7 tineri i-se arātară în vis, cu rugarea că în hainele lor să-ı dee pāmēntului, căci astfel e vrerea lui Dzeu și a lor. Mai spuseră domnitoriului că toate acestea din voia a Atotputernicului s'au petrecut, ca să încredințeze despre înviere, și să adōrmă valurile necredinței. Și pe drept putea glāsui fericitul împērat cu prorocul Isaia: „Să se bucore sufletul meu întru Domnul, că m'a îmbrăcat pe mine în haina mântuirii, și cu vestmēntul veseliei m'a acoperit, ca unui mire mi-a pus mie cunună, și ca pe o mirsă m'a împodobit cu podōbă. Și ca o pāmēntul ce-i răsarē flōrea lui, și ca o grādină ce-i rāsare sēmēnța ei, așa va rēsări Domnul dreptatea, și bucuria înaintea tuturor nēmurilor”¹⁾, și cu psalmistul să strige: „Să cāntăm cāntare nouă lui Dzeu, care a făcut lucruri minunate, și a cărni milă este în vēc!”²⁾ (Va urma).

¹⁾ Isaia c. 61; v. 10, 11.

²⁾ Psalm 136. v. 4, 5.

De la conferențele preoțești.

Conferența preoțească din tractul Cluj.

— 31 Octombrie v. 1903.

În conformitate cu convocătorul din 1 l. c. nr. pp. 482/1903 preoțimea din tractul Clujului s'a întrunit în conferență în 30 l. c. în cancelaria protopresbiterală din Cluj sub conducerea protopresbiterului tractual Talliu Roșescu.

Conferenței i-a premers serviciul divin împreună cu invocarea duhului sfânt și oficiat de preoții designați: Gavriil Crainic, capelan în Mănăsturul-românesc, Aurel Crainic din Bica-română și Cornel Condor din Călățele. S'a început la 8 $\frac{1}{2}$ ore și s'a terminat la 10 $\frac{1}{4}$ ore a. m. Ear' cu ținerea predicii a fost însărcinat parochul Nicolae Stănescu din Someșul-rece, care nici nu s'a prezentat, nici nu a trimis predica lucrată, pentru a fi barem cetită de un alt preot, ori după terminarea serviciului în biserică, ori în conferență.

Imediat după serviciul divin și după intrunirea preoților în cancelaria protopresbiterală, dl protopresbiter prin o vorbire acomodată, în care arată însemnătatea conferențelor preoțești și scopul măreț ce l' urmăresc ele pentru regenerarea poporului nostru preste tot în cele religioase-morale, culturale și materiale, la 10 $\frac{1}{2}$ ore a. m. declară conferența deschisă. Conferența alege apoi notariu pe parochul Gavriil Tudoruf din Butene, ear' bărbați de încredere pentru autenticarea protocolului pe parochii A. Moldovan din Cara și Petru Checicheș din Apahida.

Urmază cetirea apelului nominal, la care răspund 20 preoți prezenți, ear' 9 absenți. Dintr' cei absenți 3 și-au înaintat scusele, și anume: T. Ciortea din Cojocna, V. Metea din Lona-săsească și A. Chifa din Mănăsturul-unguresc.

După pertractarea acestor scuse intrate parte înaintea ședinței, parte în decursul ei, conferența primește în mod excepțional scusa părintelui T. Ciortea, ca a unuia care nu a lipsit până acum de la nici o întrunire preoțească, ori corporațiune bisericăscă tractuală, ear' scusele dlor preoți V. Metea și Al. Chifa, din cauza insuficientelor motivări, nu se primeasc.

Nu și-au scusat absentarea preoții: G. Pop din Bărai, I. Pașca din Geaca, V. Teotelecan din G. Dângău, A. Teotelecan din Panic, T. Gall din Rogojel și Nicolae Stănescu din Someșul-rece. (3 parochii vacante.)

Pe lângă toate ordinele de până acum nici de astădată nu s'au prezentat toți preoții în unitormă (reverenți).

Urmând discuțiunea asupra modului cum s'a oficiat serviciul divin, conferența constată, că acela nu a fost deplin succes, atrage deci atențiunea preoților de a face serviciul cu deplină demnitate și ținută impunitore, care se stărnesc în credincioși perfectă atențiune și evlavie, se pronunțe ecteniile, rugăciunile, evangeliile etc. în tonul bisericeii, ne forțat și în curata noastră limbă românăscă, cu încunjurarea pronunțamentelor străine de: ty, ny, gy, etc.; se nu adauge nici se lase afară cuvinte din cărțile noastre rituale, deosebi se fie cu mare scrupulositate la formele interne ale sfintei eucharistii etc.

Se pune la ordinea zilei tema dată de Preavenatul Consistoriu archidiececan prin cerculariul din 4 Martie a. c. nr. 2142 Bis. pt. 8: „Cari sunt scăderile cele mai înrădăcinate în popor și cu cari mijloce s'ar pute lucra mai cu efect la delăturarea lor?“ Cu lucrarea și cetirea acestei teme au fost însărcinați preoții Simion Ciuca, Alexandru Sava și Alexandru Chifa. Cest din urmă ne-presentându-se, n'a trimis nici tema lucrată, ca se fie cetită de altcineva în conferență.

După cetirea elaboretelor dlor S. Ciuca și A. Sava conferența constată, că ambele, fiind cu mare zel și diligență lucrate, sunt deplin succese, pentru ce li-se exprimă recunoștință și mulțămintă protocolară. Ear' pentru a străbate în cercari cât de largi vastele și instructivele lor elaboreate sunt rugați a le publica în toia noastră „Telegraful Român“ și un exemplar a l' preda șefului tractual pentru păstrare în arhivul protopresbiteral.

Scăderile în popor, cauzele lor, cum și mijlocele de vindecare scose la ivelă de dnii autori în elaboreatele lor, sunt identice cu cele constatate și în alte conferențe preoțești,

decă scăderile sunt generale și remediile de vindecare trebuie aplicate pe totă linia, de sus până jos, în cea mai perfectă solidaritate, dacă voim sincer, ca scopul să fie ajuns.

Conform petului 9, pasagiul 3, din suscitatul cerculariul consistorial, urmază cetirea unui „plan cronologic, care se cuprindă toate obligămintele oficiale ale unui paroch în decursul unui an, cum și timpul întru îndeplinirea lor“, lucrat de preotul Gavriil Tudoruf. După cetirea acestui „plan cronologic“ din partea autorului — împărțit în 5 rubrici, 1. luna, 2. ziua, 3. obiectul, 4. dispozițiunea și 5. observare, — conferența l' primește cu adausul general, ca fie-care preot din tract să rezolveze în termin de 8 zile de la primire ori-ce act oficial i-ar intra de la forurile bisericești sau civile, fie pozitiv, fie negativ, ear' planul prezentat conferența decide a l' tipări pe speșele preoțimei din tract și astfel tipărit să se împartă tuturor parochiilor și preoților din tract spre strictă observare din partea preoților.

Cu privire la *Condica parochială* conferența decide introducerea și purtarea ei cu totă esactitatea, cu începutul anului 1904 în toate parochiile din tract, ear' cât pentru trecut se află deja sub lucrare și din partea șefului tractual se va publica într'un operat general monografia tuturor parochiilor din tract pe baza materialului câștigat până acum de la parochii. Speșele de tipariu ale acestei monografii se vor satori în conferența următoare.

Pentru înființarea de fonduri de ori-ce soi, reuniuni, înșoțiri și coruri bisericești, conferența pune la inima fie-cărui preot de a întreprinde toate mijloceleposibile și apoi la conferența procsimă să raporteze despre succesele obținute, eventual despre pedecile ce au întâmpinat.

Cu câțiva ani înainte de inaugurarea conferențelor preoțești unii preoți benevol au solvit pentru înființarea unei bibliotecii tractuale câte 2 corone anual, care solvire în cursul timpului s'a sistat: Conferența actuală decretază reactivarea înființării bibliotecii tractuale și face obligătoare pentru fie-care preot din tract solvirea anuală de 2 cor. spre acest scop, care solvire are să se facă în tot anul cu ocașiunea conferențelor, ear' cassariu și bibliotecariu alege pe dl Petru Checicheș.

Pentru constatarea sumelor solvite până acum în favorul bibliotecii și a cărților aflătoare, conferența rōgă pe dl șef tractual a veni cu un raport la conferența viitoare, apoi banii și cărțile ce se vor fi aflând, pe lângă inventariu să se predee alesului cassariu și bibliotecariu.

Punându-se sub discuțiune *proiectul de statute* al conferenței învățătorilor din cercul Sebeșul-săseșc, referitor la înființarea unei asociațiuni de ajutorare a învățătorilor și preoților gr. or. din archidieceșă, conferența în principiu aderază la crearea acelei salutare instituțiuni, care — abstrăgând de la scopul ei principal — ar fi și un bun mijloc pentru cimentarea acestor doi factori principali în viața noastră bisericeșcă-școlară, ear' pentru a se pute aduce un conclud decisiv în cauză, conferența rōgă pe șeful tractual, ca ori dînsul, ori alt preot să vină cu un raport amănunțit la conferența viitoare.

Presidentul prezentând ordinul I. P. S. Domn arhiepiscop și metropolit Ioan dto 22 l. c. nr. 11133 Pres., prin care se constată în genere un regres în uniformitatea cântărilor noastre bisericești, mai ales la preoții și învățătorii *tineri*; conferența — de-și în acest tract nu s'a prea observat până acum un atare regres — opinază, că acel regres constat nu pōte să provină, de cât numai din ne-suficienta instruire a cântărilor bisericești în seminarii. De aceea ar fi de dodorit, ca se se pună mai mare pond în seminariu pe învățarea perfectă a cântărilor bisericești după manualul dlui profesor Dumitru Cuntășan, ear' pentru cântările liturgice în 2 sau mai multe voci să se dea un premiu pentru cea mai bună carte de astfel de cântări, care apoi să fie obligătoare pentru întregă archidieceșă, cu eschiderea altor manuale de acest fel. — În modul acesta, crede conferența că s'ar ajunge apoi la uniformitatea dorită în cântărilor bisericești.

În scopul controlării mersului afacerilor bisericești, școlare și epitropești din parochiile din tract, conferența decide esmțerea unei comisii de 2-3 preoți, cari să fie obligați a înșoți pe șeful tractual cu ocașiunea visita-

țiunilor canonice au de an, apoi la conferența viitoare să raporteze despre cele aflate, bune sau rele.

Pentru satorirea temelor și obiectelor de pertractat în conferența viitoare — pe lângă temele ce se vor da de către Preaven. cons. arch. — conferența esmite o comisiune de 3, în persoanele dlor: T. Ciortea și S. Ciuca cu protopresbiterul în frunte. Conferența viitoare, la învatarea dlui Alexandru Sava, se va ține în comuna Bedeciu.

În scopul reducerii absențelor nescusate conferența află că pedepsa de 10 cor. e prea mică și opinază, ca pe viitor absențările nescusate să fie pedepsite cu cel puțin 20 cor.

În fine pentru corecta administrare a dărilor de cult (repartițiuni), conferența și esprimă dorința, a se tipări libele de solvire, analog celor de dare, cari să fie împărțite credincioșilor cu scop de a se face prescrierile și solvirile.

Cu acestea eshauriat fiind programul conferenței, presidentul, prin o scurtă vorbire, mulțămind preoțimei pentru frățesca conțelegere și pentru zeul manifestat la deliberarea obiectelor puse la ordinea zilei și pofindu-i re-nțōcere norocōsă la ale sale, încheiă conferența la 4 $\frac{1}{2}$ ore p. m., ear' preoții cu un salut de „să trăiesc“ s'au depărtat, nutrind cea mai dulce speranță într'un viitoriu mai bun și cu dorul de a avō tot așa de frățesca conțelegere la toate conferențele viitoare.

Așa se fie!

G. I.

Nr. 11369 Epitr.

Concurs.

Pentru anul școlar 1903/4 este a se conferi prin Consistoriul archidiececan un sumpdiu de 100 corone din fundațiunea **Manovicu** — pentru studenți gimnasisti, eventual meseriași cu pregătiri mai înalte (clase gimnasiale ori reale) născuți în comunele aparținătoare protopresbiteratelor *Abrud* și *Câmpeni*.

Reflectanții să înainteze petițiunile lor la Consistoriul archidiececan până la 1/14 Decembrie 1903 cu următoarele documente:

1. Atestat de botez, că sunt fii de părinți ortodoxi.
2. Atestat despre sporiul făcut în studii în anul școlar 1902/3.
3. Adeverință că e înscris ca elev ordinariu la un gimnasiu ori este aplicat la un măestru ca învățăcel, așezat cu contract în ordine.

Preferiți vor fi descendenți de familia *Demetriu Manovicu*, fost paroch în *Cărpiniș*, în cât vor dovedi că sunt studenți buni și sunt aprōpe înrudiți cu fericitul fundator.

Sibiul, din ședința consistoriului archidiececan, ca senat epitropesc, ținută la 1/14 Novembre 1903.

Consistoriul archidiececan.

Conferențele preoțești.

Nr. 514—1903.

Cerculariul

cătră onorații preoți gr. or. din protopresbiteratul Hunedōra.

În sensul cerculariului Preaven. Consistoriu dto 4 Martie a. c. nr. 2142 bis. prin acesta este invitată preoțimea tractuală la conferența anuală, care se va ține în școlă noastră din *Hunedōra*, Marți în 11/24 Novembre a. c. cu următoriu

Program:

1. La 8 ore începerea sfintei liturgii cu invocarea duhului sfânt și predică ocașională de parochul Leontin Ungur din Zlaști.
2. Cu ținerea serviciului divin se îndatōrăză preoții: Petru Șinca, Ioachim Pinciu, Ioan Sērb și Nicolae Popovicu. Toți preoții sunt datori a participa.
3. Deschiderea conferenței la 10 ore a. m.
4. Constatarea membrilor prezenți și constituirea prin alegerea unui notar și a doi membri pentru autenticarea protocolului conferenței.
5. Comunicarea pastoralei Esc. Sale archiepiscopului nostru Ioan de sub nr. 12000 ex 1902 și a cercularilor nr. 1053/1903 b., nr. 1420/1903 pres. și nr. 2142/1903 b.

5. Tema: „Cari sunt scăderile cele mai înrădăcinate în popor și cu cari mijloce s'ar pute lucra mai cu efect la delăturarea lor?“ Cu elaborarea acestei teme se însărcinază preoții: Petru Șinca din Batiz și George Rain din Nădăștia-inferiōră.

6. „Planul cronologic pentru agendele anuale ale oficiului parochial, cum și timpul pentru îndeplinirea lor“. Cu compunerea acestui plan se însărcinază preotul Constantin Dăncilă din Mănerău.

7. Despre „Condica“ parochială și compunerea ei referenză parochul Iacob Ghișă din Cincis.

8. Discușiune asupra „statutelor reuniunii pentru ajōtorarea preoților și învățătorilor gr. or. rom. din archidieceșă“: referent parochul George Rain.

9. Înființarea de fonduri bisericești, de bani și de bucate: referent George Popovicu, preot în Nădăștia-superiōră.

10. Despre înființarea de coruri bisericești și în legătură cu acesta regularea petrecerilor populare ale tinerimii — va refera parochul Vasile Hența din Ruda.

11. Asupra chestiunii înființării reuniunilor de femei pentru înfrumșetarea bisericii — va refera preotul George Hența din Lelese.

12. Despre înființarea reuniunilor de înmormēntare, studiind afacerea vor refera preoții Ioan Șinca din Găunōsa și Teofil Pēcariu din Nandru-Vale.

13. Defigerea locului pentru conferența anului viitoriu.

14. Propuneri și încheierea conferenței. Hunedōra, la 26 Octombrie v. 1903.

Avram P. Pecurariu m. p. protopresbiter.

Nr. 867/1903

Cerculariul

cătră onorata preoțime a tractului protopresbiteral *Mercurea*.

În senul cerculariului Preavenatul Consistoriu archidiececan din 4 Martie a. c. nr. 2142 Bis. convoc onorata preoțime tractuală în conferență, care se va ține *Joi în 13 Novembre st. v. la 8 ore a. m. în biserică din Mercurea*, cu următoarea

Programă:

1. La 5 ore oficiarea s. liturgii cu invocarea sfântului duh, la care fie-care preot e îndatorat a lua parte.
2. Deschiderea conferenței, constatarea membrilor prezenți și constituirea.
3. Tema: „Cari sunt scăderile cele mai înrădăcinate în popor și cu cari mijloce s'ar pute lucra mai cu efect la delăturarea lor?“ cu elaborarea căreia sunt însărcinați preoții: Vasile Necșă din Apoldul-superior, Ilie Dobrotă din Poiana și Patriciu Marcu din Păuca.
4. „Planul cronologic“, lucrat de preotul Ioan Dăian, paroch în Săugătin.
5. Condica parochială.
6. Cestiunea reunitunilor în folosul bisericeii și al credincioșilor, în special reuniuni de înmormēntare.
7. Discușiune asupra momentelor mai însemnate din serviciul divin.
8. Eventuale propuneri, ce se vor anunța presiului până la ziua conferenței.
9. Defigerea locului pentru conferența proximă.
10. Încheierea conferenței. *Mercurea*, la 30 Octombrie 1903.

Cu salutare frățescă:

Avram S. Pecurariu protopresbiter.

NOUȚĂȚI

Consistoriul metropolitan este convocat din partea Escelenței Sale I. P. S. D. Archiepiscop și Metropolit al nostru în ședință plenară pe Marți în 11/24 Novembre a. c. pentru promulgarea concluderilor luate în congresul național bisericesc din anul curent și luarea dispozițiunilor necesare pentru punerea în lucrare a acelor concludere.

Dar pentru școlă. La stăruința părintelui Iacob Stăvilă, fruntașul locutoriu în Lueriu *Crăciun Tōder* al lui Vasile a dăruit școlii noastre gr.-or. din Lueriu un clopot în preț de 44 cor. Cu drept cuvânt pot zice, că dsa împlinește întru toate învățăturile bune ale

înțeleptului Solomon, care zice: „Cinstește pe Domnul din ostenele tale cele drepte și dă lui pârghă din toate rodirile tale cele drepte“ (Pilde 3, 9). Căci totdeauna a fost gata să jertfescă din rodul muncii sale pentru biserică și școală. Primesc deci marimimosul și pe acesta cale cele mai sincere mulțămite. — **Lueriu**, la 14 Novembre 1903. **Teodor Bogdan**, inv. gr.-or.

Hymen. Aurel Nistor, ales paroh în Arpatoc, și **Măriora Micu**, fiica parohului Moise Micu din Poiana-Mêrului, se vor cununa Duminecă (22 Novembre st. n.) în biserica gr. or. din Poiana-Mêrului.

Sfințire de biserică în Velt. Sâmbătă, în ziua sêrbătorii *Sfinților Archangei Mihail și Gavriil*, se va face sfințirea bisericii noue gr.-or. din Velt (tractul Medias) prin protopresbiterul tractual Romul Mircea ca mandatar al Esc. Sale Inaltpreasfântului arhiepiscop și metropolit al nostru **Ioan**. La această sêrbătoare a noastră sunt poftiți a lua parte toți frații noștri în legea dreptcredincioasă, și toți binevoitorii noștri.

Comitetul parochial

Teatru de diletanți în Sebeș. În favoarea fondului „pentru ajutorarea orfanilor și veduvelor de meseriași“ al reuniunii meseriașilor români din Sebeșul-săsesc se va aranja Duminecă (22 Novembre st. n.) petrecere împreună cu teatru, în sala mare a hotelului „La leul de aur“ din Sebeșul-săsesc, cu următorul program: 1. „Esecutorul“, comedie în un act, de A. Țințariu, (representată de: Maria Gavrilă, Elisaveta Moga, Nicolae Jordan, Ambrosiu Țătar, Petru Munteanu, Petru Opincariu și Ana Androne); 2. „Unde dai și unde creștii“, comedie în 2 acte, de Alexandru Cosmar, localizată de Iuliu Popescu (representată de: George Țătar, Letiția Pavel, Ioan Pavel, Cornelia Dobrescu, Vasilie Șpan și Ana Androne); 3. *Dans*. Inceputul la 7 $\frac{1}{2}$ ore sêra. Întaarea: locul I. cor. 1:50; locul II. cor. 1:20; locul III. cor. 1:—, loc de stat 80 fileri, galerie 60 fileri. Blete se află de vânzare în prăvălia V. Săbăduș (Sebeș) și sêra la cassă.

Teatru de diletanți în Cohalm. Tinerimea română din Cohalm invită la producțiunea teatrală ce o va aranja Sâmbătă în 21 Novembre st. n. în sala cea mare a hotelului „Sore“ (Cohalm), cu următorul program: 1. „Cinel, cinel“, comedie în un act, de V. Alexandri, representată de dd. G. Spornic, G. St. Spornic și dșorele A. Borcoman, M. Critan și D. Danciu; 2. „Harță Rêzeșul“, operetă comică în un act de V. Alexandri, representată de dd. I. Magdun, I. Borcoman, G. Haisea, G. Danciu și de dșorele A. Borcoman și M. Spornic; 3. *Dans*. — Inceputul la ora 7 $\frac{1}{2}$ sêra. Intrarea: locul I. cor. 1:20; locul II. 80 fileri; parter 50 fileri; galerie 30 fileri. Venitul e destinat în favorul bibliotecii populare. Suprasolviri și oferte de cărți pentru bibliotecă se primesc cu mulțămite și se vor cuita pe cale publică.

Societatea „Carmen Sylva“ a studenților români de la școlile superioare din Graz aduce la cunoștință, că pentru anul administrativ 1903—1904 s'a constituit în ședința generală din 1 Novembre st. n. în următorul mod: president Dumitru Popescu, st. jurist, secretari Ioan A. Ștandru, st. în medicină, cassariu Basiliu Vicu, stud. med., bibliotecari Iacob Trif, stud. rer. merc.

Grotă de stalactiți la Luncani. Fostul director al școlii reale din Deva, acum pensionatul Tégias Gábor a descoperit nu de mult o grotă de stalactiți în hotarul comunei Luncani (comitatul Hunedorei), pe întindere de câteva sute de metri. Deși e foarte greu de apropiat, totuși s'au făcut câteva explorări și săpături, cari au dat deja rezultate frumoase, în cât s'au găsit oșe de ursul peșterilor (Ursus spelaeus).

Asentările în comitatul Sibiu. Noul ministru de honveți deja la intrarea în funcțiune dase ordin tuturor municipiilor, ca în vederea votării proiectului despre contingentul de recruți să facă pregătirile necesare, pentru-ca asentările să se pôtă efectui în zilele din 23 Novembre până în 23 Decembre. Conform acestui ordin, pentru asentările din comitatul Sibiu s'au fixat următoarele zile: pentru orașul Sibiu zilele de 23 și 24 Novembre; pretura Sibiu 25—28 și 30 Novembre și 1 Decembre; pretura Sêlțeti 3 și 5 Decembre; pretura Noerichului 9 și 10 Decembre; pretura Mercurei 14—16 Decembre; orașul Sebeșul-săsesc 18 Decembre; pretura Sebeșului-săsesc 21—23 Decembre. În privința intrării la miliție de bună voie, înainte de termin, în a superarbitrilor și a asentării cetățenilor ungari aflători în străinătate, se susțin dispozițiunile de până acum.

În comitatul Caraș-Severin, cum aflăm din „Drapelul“, asentările se vor face în următoarele zile: 23—25 Novembre cercul Bozovici, 12—14 Decembre cercul Bega (Begein), 9—12 Decembre cercul Bocșa, 16—18 Decembre cercul Făget, 3—5 și 7 Decembre cercul Iam, 2—5 Decembre cercul Caransebeș, 9—11 Decembre cercul Lugoj, 21—23 Decembre cercul Murș, 23—25 Novembre cercul Moldova-nouă, 28 și 30 Novembre și 1—2 Decembre cercul Oravița, 27, 28, 30 Novembre cercul Orșova, 14—18 Decembre cercul Reșița, 7, 9 și 10 Decembre cercul Timiș, 2—5 Decembre cercul Teregova.

De sine înțeles, că asentările proiectate a se face în zilele arătate mai sus, vor pute fi de fapt făcute numai după ce dieta va vota proiectul de lege, respective numai în urma unui nou ordin de punere în lucrare, dat de ministrul pe baza proiectului votat.

Al 43-lea! „Reuniunea română de înmormântare din Sibiu“ a solvit moștenitorilor mult regretatului asesor consistorial **Zaharie Boiu**, fost membru al numitei Reuniuni, ajutorul statutar. Acesta este al 43-lea cas de mörte în sinul reuniunii noastre de înmormântare.

Pentru iubiiți răposăți. Mult întristata familie a de pie memorie răposatului asesor consistorial **Zaharie Boiu**, fost binefăcător al clasei meseriașilor noștri, în scopul eternisării memoriei decedatului, a dăruit fondului „Darul de Crăciun“, 10 cor.; fondului „Dr. D. P. Barcianu, pentru ajutorarea sodalilor lipsiți de lucru“, 10 cor.; fondului „veduvelor și orfanilor meseriașilor români“, 10 cor.; fondului „Masa învățăceilor meseriași români“, 10 cor.; și „fondului de 20 fileri, pentru cumpărarea unei case cu hală de vâzare“ 10 cor., în total 50 cor., pentru ceea-ce comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ exprimă sincera sa mulțămite și recunoștință.

Têrg de vite supletorii în Sebeșul-săsesc. Sub nr. 69286 ministrul de comerț a conces orașului Sebeșul-săsesc să țină în 29 și 30 Novembre st. n. têrg de vite supletorii, sub condiția însă: dacă până atunci va fi posibil să se fie absolut orașul de sub carantina decretată din cauza bôlei de gură și unghii, ce grasséză în Lăpșorâm. Comunicatul despre această absolvare se va publica la timpul seu în foia oficială a comitatului.

Unde nici Rothschild nu pôte fi proprietariu. În vara anului trecut autoritățile districtuale din Caucaz (Rusia) au pus în licitațiune publică terenurile petrolifere din apropierea orașului Bacu, proprietate erarială. Firma Rothschild din Paris a cumpărat o mare parte din aceste terenuri. Contra cumpărării a protestat însă presa rusă, argumentând deosebi cu faptul că Caucazul aparține acelor regiuni ale statului, în cari evreilor le este oprit a-și procura proprietate de pământ. Afacerea a ajuns în deiberarea senatului, care a decretat invalidă cumpărarea făcută de Rothschild.

Un atentat nerușinat! Rêspuns la broșura roșie „O pagină din viața lui Arsenie Vlaicu“, de „Un amic al moralei publice“, de Arseniu Vlaicu. — Pe la începutul anului curent un pamflet anonim, tipărit la tipografia Baier din București, dar — cum se vede din broșura cu titlul de mai sus a dlui Arsenie Vlaicu — comandat de niște indiviți tufari din societatea română de dincoci de Carpați, acusa pe dl Vlaicu de *jurământ fals*. Causa a fost ventilată și în unele z are românești ale noastre, deosebi în „Drapelul“ și „Tribuna Poporului“, ba „amicii“ tufari ai „moralei publice“ i-au câștigat intrare și în coloanele ziarului „Független Magyarorszag“, care publicând comunicatul i-a făcut următorul comentariu: „Numai în acurii românești se pot afla „amici ai moralității publice“ atât de josnici“. Clica „amicilor moralității publice“ a făcut, ca pamfletul să pôtă fi cetit și de elevii școlilor noastre medii din Brașov (Sigur, condusă de principiul pedagogic, de a susține *autoritatea profesorilor* față cu elevii), a făcut vânt cestunii și în conferința profesorală și în comitetul casinei române din Brașov, cu scop de a nimici moralicește pe Arsenie Vlaicu.

În fața unei acuse atât de grave, dl Vlaicu — după ce nu i-a succes să afe pe autorul pamfletului — a cerut la procuratura tribunalului din Brașov cercetare criminală contra sa. Pusă în curgere această cercetare, ea s'a terminat cu sentința tribunalului regesc, nr. 3702/1903 dto 17 Iulie, aprobată de Tabla regescă din Murș-Oșorheiu sub nr. 1071 B. 1903, dto 11 August, de următorul cuprins: Tabla regescă din Murș-Oșorheiu luând la pertractare, în urma recursului procuraturii reg., în ședința închisă ținută la 11 August 1903 cauza penală pusă în curgere contra lui Arseniu Vlaicu pentru jurământ fals, în care senatul de acasă al tribunalului din Brașov a adus *sentință de sistare* la 17 Iulie 1903 sub Nr. 3702/1903, a pronunțat

următoarea sentință: Tabla regescă *aprobă sentința amintită mai sus a senatului de acasă*, cu acea modificare. că sistarea o baséză pe punct 1. al §-lui 264 B. p.

Di Vlaicu a primit deci satisfacție completă, de la cel mai competent fer.

Cărți și reviste.

Anuarul băncilor române pe anul 1904, editura delegațiunii conferenței directorilor de bancă. Sibiu, tipărit tipografiei archidieceesane. Conține: date calendaristice, cu indicarea termenelor pentru plățirea dării funcționarilor, a termenelor pentru plățirea competențelor de timbru după împrumuturi și după salariile funcționarilor și servitorilor, termenele sortării diferitelor losuri și cele ale scadenței cuponelor; datele privitoare la 90 institute de credit și economii române (anul înființării, capitalul social, fondul de rezervă, valoarea nominală a acțiilor, dividendă celor trei ani din urmă, lista membrilor direcțiunii, comitetului de supraveghiare, funcționarilor, bilanțul și distribuția profitului); bilanțul general al băncilor române pe anul 1902; informațiuni asupra monetelor diferitelor state; estras din regulamentul afacerilor băncii austro ungare; estras din tarifele de postă și telegraf; competențe și timbre; cheia pentru calcularea intereselor; și procesul verbal luat în ședința III a directorilor băncilor române, ținută la 19 Octobre 1903 în Sibiu.

„Advocatul popular“, foie juridică-administrativă, redactată de Pavel Rotariu, avocat în Timișoara, nr. 5. dto 1 Novembre st. v. a apărut cu următorul sumariu: „Congresul național-bisericesc român“ (raport), „Legea despre economia și poliția de câmp“ (Art. de lege XII. din 1894), traducerea și explicarea legii (continuare din numărul anterior); „Dreptul de succesiune (moștenire) după legile ungare și după codul civil austriac; „Din dreptul public (arondarea politică a Ungariei, civii statului, câștigarea drepturilor civice, perderea lor, egalitatea de drept a civilor) și decisiuni curiale (privitoare la procedura criminală).

„Advocatul popular“ apare odată pe lună (la 1-a st. v.) și costă 6 corone pe an. Redacția și administrația: în Timișoara-Fabric (Temesvár-Gyárvaros), kis-zsák utca nr. 5.

„Lucaferul“, revista literară a tinerimei universitare române din Budapesta, fascicolul 21 dto 1 Novembre, a apărut cu următorul sumariu: Pagini din trecut (din istoria culturii Românilor bihoreni), comunicate de Vasilie Pêrvan; Folclor (cântece populare) culesse de George Tulbure; Tragedia omului, de Madách Imre, tradusă de Octavian Goga (continuare din fascicoli anteriori); Zadarnic, poezie de Nic. Octav; La clinică (memoriei lui Leontin Drăgan), de Simin; Visuri ca revelații artistice, de Gavriil Todica; Măriora, schiță de Horia Petra-Petrescu, apoi „Confetti“, „Istoria unei mămăligi“, cronice și răspunsuri redacționale. Ilustrațiuni: portul din comuna Glogon (Panciova) și reuniunea română de cântări din Lugoj.

„Lucaferul“ apare la 1 și 15 a lunii în editura tipografiei „Poporul Român“ în Budapesta, și costă 45 fileri fascicolul. Redactori: Alexandru Ciura și Octavian Goga. (Redacția în Zöldfautca nr. 13, administrația în Vörösmartyutca nr. 60/a.)

„Fet Frumos în grădina Sfintei Vineri“, teerie în 3 tablouri, de Constantin Berariu. Tipărit tipografiei societății „Școala Română“ din Sucéva. Editura societății academice „Junimea“ din Cernăuți. Prețul 1 coronă.

„Metropolia Românilor ortodoxi din Ungaria și Transilvania“, de Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit, vicariu arhiepiscopesc. Lucrare valoroasă, bine apreciată atât la noi, cât și în ziarele și revistele din România, din prilejul apariției sale. Se împarte în două părți; prima parte, pe 23 côle de format 4° mare, conține un studiu istoric amănunțit, despre reînființarea metropoliei noastre, ear' a doua, pe 55 côle, conține o valoroasă colecție de documente.

Congresul național-bisericesc al metropoliei noastre în sesiunea din anul curent (ședința VII) *apreciind valoarea literară a opului Preacuvioșiei Sale, a esprimat autorului recunoștință*.

„Metropolia“ a apărut în editura consistoriului metropolitan și costă 6 corone. Se pôte procura de la librăria archidieceesana. (Sibiu, strada Măcelarilor nr. 45).

În *Tipografia archidieceesana* a eșit de sub tipariu **Liturgierul** (cu litere latine) revisuit și retipărit cu binecuvântarea Inaltpreasfântului Sale dlui **Ioan Metianu**, arhiepiscop și metropolit. Cuprinde, pe lângă cele trei și liturgii, rugăciunile ocazionale din liturgierul vechiu și numêroșe îndrumări tipicale pentru toți slugitorii la altariul Domnului, precum și „Rênduiala chiamării Duhului sfânt“, reclamată din mai multe părți. Se estinde pe 42 côle de tipariu și se presintă și din punct de vedere tehnic ca o carte ce face cinste tipografiei archidieceesane. Se pôte procura de la *Librăria archidieceesana din Sibiu* (Nagyszeben). Prețul: broșat cor. 6.—, legat cor. 8.—.

Din public.*)

Mulțămite publică.

Subscrisul, în numele parochienilor din comuna bisericescă **Corueni** prin această esprim cea mai profundă mulțămite parochului nostru dl Vasiliu Andreiu pentru marimimositatea ce a arătat față de noi, sârindu-ne în ajutor chiar atunci când eram în strimțorarea cea mai mare, dându-ne un ajutoriu în bani gata de 220 corone, pentru plățirea grădinei școlare. Fapta acesta e atât de nobilă, în cât n'are lipsă de comentariu.

Dee Dzeu, ca toate comunele să aibă astfel de păstori sufletești!

Atot puternicul să 'i respălătescă această faptă într'adever creștină!

Corueni, 20 Octobre 1903.

În numele parochienilor:

Bartolomeiu Farcașiu
învățătoriu, epitrop I.

Dare de sêmă și mulțămite publică.

Pentru edificarea bisericii gr.-or. din **Porumbacul-superior-rêsăritean**, pe lângă ofertele publicate în „Telegraful Român“ din anul 1902 nr. 61, au mai dăruit următorii preestimați domni și dômne:

Ioan Șoichiță, șef de gară în România, 40 cor., Candid Popa, învățătoriu în Sibiu, și soție-sa Elisaveta, 20 cor., Nadasy, comerciant în Sibiu, 10 cor., Dimitrie Solomon, învățătoriu în Streza-Cârțișoara, 1 cor., Instit. de credit și economii „Olténa“ din Viștea-inf., 20 cor., Spiridon Lupu, 2 cor., Elena G. Strava, 1 cor., Iosif Gofler, 10 cor., Gavriil Lupu, 20 cor., Eva I. Bârglăzan, 4 corone, Nicodin Cârstea, 40 cor., Ion G. Frâncu, 1 cor., George D. Strava, 16 cor., George Chicu, 2 cor., George Șamu, 1 cor., Nel Șamu, 2 cor., v. d. Paraschiva Căpătină, 2 cor., Eva Gav. Popianăș, 30 cor., Luca și Maria Popianăș, 20 cor., Gavriil Popianăș, 2 sfeșnice mari lângă ușile împêrâtești, în valoare de 50 cor., Maria Solomon, preotésă, o masă de pèr pe prestol și una la proscomidie, — toți acestia din Porumbacul-super-rêsăritean. Institutul de credit și economii „Porumbacéna“ din Porumb.-inf., 15 cor., o femeie din Avrig, 60 cor., N. N. din Sibiu, 22 cor., N. N. din Sibiu perdelele la ușile împêrâtești în valoare de 60 cor., Elena Sander n. Moldovan, 2 candelă de argint-nikel, Elena Sift n. Lascu, o candelă, Elena Balteș n. Bogorin și Maria Șun o candelă, — toate din Sibiu.

Pentru jertfele aduse pe altariul Domnului, în numele comitetului parochial și al întregului popor aduc pe acesta cale mulțămitele noastre, rugând pe bunul Dzeu, ca să le dăruescă rêsplata corescă.

Porumbacul-superior-rês., la 20 Octobre 1903.

Nicolae Solomon
paroch gr.-or.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primește răspundere.

Nr. 328 1903.

[266] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Buduş, protopresbiteratul Bistrița, se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh, sunt cele fasionate în cõla B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și înainta suplicile instruite conform legii în termenul deschis la oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Bistrița în Bistrița, având a se înfățișa în vre-o Duminică ori sãrbãtore, înainte alegãtorilor pentru a cânta, respective a celebra și a cuvânta.

Bistrița, la 28 Septembrie 1903.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Simeon Monda
protopresb.

Nr. 879 1903

[267] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea în mod definitiv a postului de **învãtãtoriu** de la școala poporalã din **Tãu**, tractul Mercurea, se escrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt 600 cor. din repartitie de pe popor, grãdinã 400 stãngini și cuartir în edificiul școlei.

Învãtãtoriu are îndreptãtire la cincue-nal dupã 5 ani de serviciu de la alegerea sa.

Reflectanții au a-și așterne suplicile lor concursuale instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu, în termenul deschis.

Mercurea, 3 Novembre 1903.

Oficiul protopresbiterat.

Avram Pecurarin
protopresbiter.

Mese de scris

de fason modern, din lemn de nuc, frumoșe și eftine.

[26]

E. Petruțiu
strada margareta nr. 8.

3607/1903

fszb.

[259] 2—3

Árverési hirdetmény.

Szebenvárme, ve nagyszabenyi járásába bekebelezett Porcsesd község tulajdonát képező „Valea Riudiboului“ nevű erdőrészen mintegy 250 kort. holdnyi területen megtakarított bükk favágásokban szakértőileg megbecsült 44461 m³ bükkhasábfa és 8017 m³ bükkdorong és ágfamennyiség 1903. évi november hó 21-én d. u. 3 órakor Porcsesd község irodájában árverésen fog eladatni.

Kikiáltási ár 33527 K 80 f.

Bánatpénz 3352 K 78 f.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek Irásbeli zárt ajánlatokhoz a kiáltó bánatpénz csatolandó. Az általános árverési és szerződési feltételek alólírott járási főszolgabírónál és a nagytalmácsi m. kir. járási erdőgazdónknál megtekinthetők.

Nagyszabeny, 1903. novemb. hó 5-én.

A járási főszolgabíró:

Fabritius.

A apãrut:

Modele de cusãturi romãnești

Prețul 50 fileri, plus porto 5 fileri.

Librãria archidieceșanã.

A apãrut:

Calendariul archidieceșan pe anul visect 1904.

Prețul unui exemplariu 40 fil., cu șematism 80 fil., porto postal 10 fil.

Librãria archidieceșanã, Sibiuu.

Cruce sau stea duplã electro-magneticã

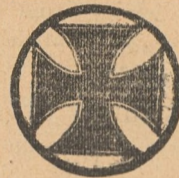
Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

vindecã și înviorẽzã

Deosebitã atențiune e a se aparat vindecã bõle

Nu e mijloc secret

pe lângã garanție.

da împrejurãrei, cã acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecã și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sãngelui, anemie, amețeli, țuituri de ureche, bãtaie de inimã, șgãrciuri de inimã, asma, auzul greu, șgãrciuri de stomac, lipsa poftei de mãncare, rãcealã la mãni și piciorã, reuma, podagrã, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulatã a sãngelui și multor altor bõle cari la tractare normalã a medicului se vindecã prin electricitate. — In cancelaria mea se aflã atestate incurse din tõte pãrțile lumii cari prețuesc cu mulțãmire invențiunea mea și ori-cine põte examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnicã, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, cã aparatul meu nu e permis sã se confunde cu aparatul „Volta“ deõre-ce „Ciasul-Volta atãt în Germania cãt și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe cãnd aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinãtatea crucei mele electro-magnetice o recomandã în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.—
folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4.—
folosibil la copii și femei de constituție fõrte slabã.

Espedite din centru și locul de vãnzare pentru țerã și strãinãtate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul strada Kálmán.

Anunț colectiv al „Reuniunii sodalilor romãni din Sibiuu“.

Comitetul Reuniunii își permite a recomanda onoratului public romãnesc pe comercianții și industriașii nostri de mai jos și a 'l ruga sã binevoiescã a 'și acoperi trebuințele sale — întru-cãt e cu putințã — de la acestia. — Totodatã aduce la cunoștințã acelor pãrinți, cari au copii pe cari i-ar aplica la meserii, cã comitetul nostru mijlocește așezarea lor pe la mãestri buni.

Const. Dragoș pantofar. Iși recomandã prãvãlia sa cu tot felul de ghețe și cisme. Esecutã lucru dupã comandã în lucrãtõrea proprie. Primește reparaturi. Cercetãzã tãrgurile mai mari. Piața mare nr. 5.	N. S. Nadasdy comerciant. Piața micã 31: Prãvãlie de manufacturã Str. cisanãdiei 28: Prãvãlie (filiala) de pãnzãturi și albãturi.	Renumitul Hotel Mihailu Odãi elegante, cafenea și restaurant cu mãncãri și beuturi bune Trãsura la dispoziție pentru fie-care plecare și sosire de tren. — Prețuri moderate — Strada turnului nr. 11.	Ioan Roman Salon de ras, frisat și tuns. Deposit: de parfumuri, legãtori de mustațe, perii și altele. Str. Poplãcii-mari nr. 4	Bereria mare (Iosif Barbu). Restaurant provãcut cu tot felul de mãncãri și beuturi. In Dumineci și sãrbãtori — concert. Serviciu prompt. Prețuri eftine. Promenada Bretter.	Teod. Popescu comerciant. Recomandã marele seu deposit cu mãrfuri de manufacturã. Prețuri moderate. Piața micã nr. 14.	Stefan Moga franzelar (jimblar) Deposit mare de fãinã La comãnde mai mari de jimble, covrigi sau pãni dã rabat. Strada trenului nr. 4.
Zaharie Moga franzelar. Prãvãlii cu jimble, covrigi, pãne de tot soiul, fãinã albã, roșie (pentru vite). Str. poplãcii nr. 1 și 23.	Ales. Lucian cismar. Are prãvãlie de tot felul de cisme și ghețe produse proprii. Cautã tãrgurile mai mari din comitatele: Sibiuu, Hunedõra, Alba-inf., Tãrnave și Fãgãraș. Dragonerwache nr. 2.	Eremie Purece lãcãtușerie de artã și construcții. Deposit de sobe (cup-tõre) de bucãtãrie. Esecutã reparaturi de tot soiul. Lucru solid. Prețuri moderate. Strada brãnzii nr. 9.	Maria Mitoc institut de spãlare (curãțire) și cãlcãre finã de albãturi bãrbãtești și femești dupã sistem vienez. Serviciu prompt. Prețuri convenabile. Strada urezului nr. 11.	Ales. Nemeș ferar (faur). Esecutã tot felul de lucrãri ce cad în brãsla sa. Ia în întreprindere esecutãrea de trãsuri și curãțire de tot felul. Lucru solid și durabil. Prețuri moderate. Strada ocniã nr. 34.	Vasile Bann cismar. Prãvãlie de tot felul de încãlțãminte. Esecutã lucru dupã mãsura, cum și reparaturi. Cercetãzã tãrgurile mai mari din comit. Sibiuu și din comitatele învecinate. Prețuri moderate. Strada ocnei nr. 7.	Zaharie Aron cismar. Iși recomandã depositul seu de cisme și ghețe de tot soiul. Primește comãnde și reparaturi. Cercetãzã tãrgurile mai mari din comitat. Sibiuu, Hunedõra, Alba infer. Tãrnave și Fãgãraș. Strada nouã nr. 12.
I. Mihãlțian Atelier de încãlțãminte. Esecutã tot felul de încãlțãminte, cum și reparaturi. Lucru solid Prețuri moderate Strada poplãcii nr. 19	Emil Petruțiu mãsar de construcții și mobile. Esecutã tot felul de lucrãri de la cele mai simple pãnã la cele mai artistice ce cad în specialitatea sa. Prețuri fõrte moderate. Strada margareta nr. 8.	Petru Ilieș compactior și incadrotor de tablouri Esecutã tot felul de lucrãri ce cad în specialitatea sa. Prețuri moderate. Str. mãcelarilor nr. 12.	Petru Moga franzelar. Deposit de fãinã albã și roșie (pentru vite). Primește întrã altele și comãnde pentru colaci sau jimble la pomeni. Strada urezului nr. 27.	Petru Bota croitoriu. Confecțiõnezã tot felul de haine bãrbãtești. Deposit de haine (costume) țerãnești pentru femei (în port seliștenesc), pe care le pune în vãnzare în tãrgurile mai mari din comitatele: Sibiuu, Hunedõra, Alba-inferiõrã, Tãrnave și Fãgãraș. Primește și comãnde. Imprumutã costume. Strada rațelor nr. 11.	G. Bendorfean vãpsitor și pictor de firme. Esecutã tot felul de lucruri aparținãtõre acestor ramuri. Pictãzã prapori, icõne sfințe (în stil bizantin). Esecutare finã. Prețuri moderate. Piața Hermann nr. 3 (lângã Casarma cea mare).	Crucița & Sinu croitori. Esecutã tot felul de haine bãrbãtești, civile și militare, cum și revenzi. Primește reparaturi. Prețuri convenabile. Str. Bruckenthal nr. 27.
I. Popa-Popidan mãsar de construcții, mobile și biliarde. Esecutã tot felul de lucrãri ce cad în aceste ramuri. — Lucru solid. Prețuri moderate. Strada rațelor nr. 20.	George Prașca cismar. Deposit de tot felul de cisme și ghețe. Esecutã dupã comandã. Cautã tãrgurile. Primește reparaturi. Prețuri moderate. Strada nouã nr. 47.	Isid. Grindean cismar. Deposit de tot felul de ghețe și cisme. Primește comãnde. Esecutã și reparaturi. Cercetãzã tãrgurile mai mari din comitatul Sibiuu și comitatele învecinate. Prețuri eftine. Strada nouã nr. 3.	P. Mihãlțian pantofar. Primește comãnde pentru esecutãrea de tot soiul de ghețe, cum și reparaturi. Strada turnului nr. 21.	T. Moldovan cismar. Deposit de tot felul de cisme și ghețe. Primește comãnde. Esecutã și reparaturi. Cercetãzã tãrgurile mai mari din comitatul Sibiuu și comitatele învecinate. Prețuri moderate. Str. Gușteriții nr. 85.	Ioan Stanciu zugrav de case Zugrãvește case, bisericã, etc., în diferite forme și colori. Primește comãnde și în jur. Strada turnișorului 101.	Iuliu Salamon mãsar de construcții și mobile. Iși recomandã marele seu deposit de tot felul de mobile. Primește comãnde de tot soiul de lucrãri ce cad în specialitatea sa. Prețuri convenabile. Strada faurilor nr. 15